

Ár 2015, þriðjudaginn 11. september, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Unnur Erla Jónsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 27/2015**:

M
gegn
F.

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 7. apríl 2015, með kvörtun sóknaraðila, dags. 1. apríl 2015. Með tölvupósti nefndarinnar, dags. 9. apríl 2015, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dags. 21. maí 2015. Var bréfið sent sóknaraðila, með tölvupósti nefndarinnar, dags. 22. maí 2015, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir sóknaraðila bárust með bréfi, dags. 1. júní 2015.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar dags. 10. júlí, 21. ágúst og 11. september 2015.

II.

Málsatvik.

Sóknaraðili hefur verið í viðskiptum við varnaraðila um nokkurt skeið og hafa þau m.a. falist í því að varnaraðili hefur vegna viðskipta sóknaraðila annast fyrir hann millifærslur fjármuna til útlanda.

Þann 24. október 2014, lokaði varnaraðili á erlenda greiðsluþjónustu sóknaraðila og var kveðið á um lokunina í bréfi varnaraðila til sóknaraðila, dags. 28. október 2014.

Í framhaldinu hófust viðræður og skeytasendingar milli aðila. Kom þar m.a. fram að í samskiptum varnaraðila við erlenda banka höfðu komið upp efasemdir um hvort sóknaraðili nyti tilskilinna leyfa fyrir þeirri starfsemi sem fólst í millifærslunum.

Með bréfi Fjármálaeftirlitsins til sóknaraðila, dags. 11. desember 2014, var kveðið á um að starfsemi sóknaraðila væri ekki talin vera greiðsluþjónusta í skilningi 4. gr. laga nr. 120/2011 um greiðsluþjónustu.

Með bréfi sóknaraðila til varnaraðila dags. 9. febrúar 2015, var þess krafist að varnaraðili bætti sóknaraðila tjón, þ.e. allan útlagðan kostnað sem skapast hefði vegna aðgerða varnaraðila að fjárhæð kr. 3.016.482, þar sem fjárhæðin var sundurliðuð. Einnig gerði sóknaraðili þá kröfu að varnaraðili myndi afhenda hinum erlenda banka yfirlýsingu Fjármálaeftirlitsins, dags. 11. desember 2014, og að varnaraðili myndi opna fyrir viðskipti að nýju.

Með bréfi varnaraðila dags. 27. febrúar 2015, var sóknaraðila boðin greiðsla að fjárhæð kr. 1.000.000. Í bréfinu var tekið fram að með framangreindri greiðslu væri varnaraðili á engan hátt að viðurkenna réttmæti kröfunnar og litið svo á að með greiðslunni væri málinu lokið.

Með bréfi sóknaraðila til varnaraðila, dags. 3. mars 2015, var fyrrgreindu tilboði varnaraðila hafnað.

Þann 4. mars 2015, hafði varnaraðili samband við sóknaraðila og tjáði honum að varnaraðili gæti orðið við greiðslukröfu sóknaraðila að fjárhæð kr. 3.016.482 en gæti hins vegar ekki orðið við öðrum kröfum sóknaraðila.

Með bréfi sóknaraðila, dags. 5. mars 2015, var því tilboði varnaraðila hafnað.

Með bréfi varnaraðila til sóknaraðila, dags. 16. mars 2015, var því lýst yfir að þar með væri ekki grundvöllur fyrir áframhaldandi viðskiptum við sóknaraðila og þar sem tilboðum varnaraðila hefði verið hafnað benti varnaraðili á úrskurðarnefndina.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að varnaraðila „verði gert að opna að nýju fyrir viðskipti [M] hvað erlenda greiðsluþjónustu varðar gegn greiðslu dagsekta að mati úrskurðarnefndar, sem þó ákvarðist ekki lægri en sem nemur kr. 800.000,- hvern dag sem lokað er fyrir viðskipti, frá úrskurðardegi til þess dags er opnað verður fyrir viðskipti að nýju.“ Einnig krefst sóknaraðili þess að varnaraðila „verði gert að endurgreiða [M] útlagðan kostnað er félagið varð fyrir við það að reyna að koma í veg fyrir tjón vegna lokunar bankans fyrir viðskipti, að fjárhæð kr. 3.016.482, - ásamt dráttarvöxtum skv. 1. mgr. 6. gr. laga um vexti og verðtryggingu nr. 38/2001 frá 9. mars 2015 til greiðsludags.“ Til vara er þess krafist að „úrskurðarnefnd ákvarði [M] bætur að álitum vegna þessa liðar.“ Þá fer sóknaraðili jafnframt fram á málskostnað að mati úrskurðarnefndar vegna meðferðar málsins fyrir nefndinni.

Sóknaraðili kvartar yfir einhliða og fyrirvaralausri lokun varnaraðila fyrir erlenda greiðsluþjónustu sóknaraðila, sem hafi átt sér stað föstudaginn 24. október 2014. Þann dag hafi sóknaraðila borist símtal frá varnaraðila þar sem varnaraðili hafi tilkynnt að búið væri að stöðva greiðslur sem sóknaraðili hafi verið að senda erlendum viðskiptavinum sínum og að svokölluðu swift kerfi hafi verið lokað á sóknaraðila á sama tíma.

Í framhaldi af því hafi samskipti hafist símleiðis á milli fyrirsvarsmanna sóknaraðila og varnaraðila, tölvupóstsamskipti sem og samskipti lögmanns sóknaraðila við lögfræðisvið varnaraðila þar sem útskýringa hafi verið krafist. Þess hafi verið krafist að opnað yrði fyrir viðskipti að nýju og óskað hafi verið eftir fundi. Varnaraðili hafi svo í framhaldinu sent formlegt bréf dags. 28. október 2014, þar sem tilkynnt hafi verið að ómöguleiki væri fyrir áframhaldandi greiðslumiðlunarþjónustu nema að sóknaraðili myndi útvega sér starfsleyfi sem greiðslumiðlun, þrátt fyrir útskýringar sóknaraðila og lögmanns sóknaraðila um að starfsemi félagsins hafi ekki fallið undir lög nr. 120/2011 um greiðsluþjónustu. Því hafi verið um misskilning að ræða og mistök hjá varnaraðila og það hafi verið gert ljóst af hálfu varnaraðila að ekki yrði opnað fyrir viðskipti að nýju en ákvörðunin hafi verið rökstudd með því sjónarmiði að með henni væri bjargað meiri hagsmunum fyrir minni. Varnaraðili hafi með öðrum orðið tekið þá ákvörðun að bjarga eigin hagsmunum á kostnað hagsmuna viðskiptavinar síns af ótta við erlendan (ónefndan) banka sem hafi annast fyrir þá erlenda greiðsluþjónustu. Sóknaraðili vísar til þess að ekkert hafi legið fyrir um að krafa hins „erlenda“ banka hafi einu sinni verið til, enda hafi ekkert verið lagt fram um slíkt, þrátt fyrir óskir þar um.

Með því að loka einhliða og fyrirvaralaust fyrir erlenda greiðsluþjónustu við sóknaraðila hafi varnaraðili valdið félaginu ómældu tjóni. Þegar lokað hafi verið fyrir viðskipti fyrir þær sakir sem haldið hafi verið fram í bréfi varnaraðila dags. 28. október 2014, þ.e. að hætta hafi verið talin á því að félagið væri að stunda peningaþvætti eða fjármögnun hryðjuverka, sé tilkynningarskylda sem hvíli á varnaraðila að tilkynna um ástæður lokunar til Fjármálaeftirlitsins og á milli stofnana í sömu starfsemi. Þessi lokun fyrir viðskipti hafi því haft í för með sér tjón sem muni halda áfram að koma fram um ókominn tíma. Sóknaraðili krefst þess því að opnað verði fyrir viðskipti að nýju til þess að fyrirbyggja frekara tjón en með því að opna fyrir viðskipti að nýju væri varnaraðili að senda þau skilaboð til annarra fjármálafyrirtækja að um mistök hafi verið að ræða og að sóknaraðili hafi ekki tekið þátt í peningaþvætti eða fjármögnun hryðjuverka og þar með hreinsað mannorð og viðskiptavild sóknaraðila.

Sóknaraðili vísar máli sínu til stuðnings í meðfylgjandi álit Fjármálaeftirlitsins, dags. 11. desember 2014, þar sem staðfest hafi verið að starfsemi sóknaraðila sé ekki greiðsluþjónusta og hafi þar með ekki fallið undir lög nr. 120/2011 um greiðsluþjónustu og hafi þar af leiðandi ekki þurft að hafa starfsleyfi eins og krafa varnaraðila hafi gert ráð fyrir. Lögmaður sóknaraðila hafi afhent lögmanni varnaraðila álit þetta á fundi dags. 4. febrúar 2015 í þeim tilgangi að gera enn á ný kröfu til þess að opnað yrði fyrir viðskipti og sóknaraðila greiddur útlagður kostnaður, en allt hafi komið fyrir ekki. Hafi varnaraðili ítrekað, og þrátt fyrir álit Fjármálaeftirlitsins og þar með gegn betri vitund, þvertekið fyrir að verða við kröfu sóknaraðila að opna fyrir viðskipti að nýju.

Vegna ofangreinds sé ljóst í huga sóknaraðila að varnaraðili hafi gerst brotlegur hvað varði bæði lög sem og skilmála varnaraðila sjálfs gagnvart sóknaraðila. Ekki hafi verið sagt upp með eðlilegum og faglegum hætti og af þeim sökum sé varnaraðila skylt að verða við beiðni sóknaraðila að opna fyrir viðskipti að nýju, þó ekki væri nema einungis til þess að fyrirbyggja enn frekara tjón.

Kröfu sína um opnun fyrir viðskipti styður sóknaraðili við skilmála varnaraðila um greiðslureikninga nr. 1520-01 og 3. mgr. 43. gr. laga um greiðsluþjónustu nr. 120/2011, en þar hafi komið fram að greiðsluþjónustuveitanda hafi verið heimilt að segja upp samningi með tveggja mánaða uppsagnarfresti. Fyrirvaralaus og einhliða lokun varnaraðila á viðskipti hafi verið ófagleg, í andstöðu við skilmála og lög, auk þess sem hún hafi verið byggð á misskilningi. Lokunin hafi gengið alltof langt og eini tilgangurinn hafi verið að verja hagsmuni varnaraðila á kostnað hagsmuna sóknaraðila, eða eins og starfsmenn varnaraðila hafi orðað það á fundi 30. október 2014, að verið hafi verið að verja meiri hagsmuni fyrir minni. Það að varnaraðili hafi verið viðskiptavinur ónafngreinds banka hafi ekki komið sóknaraðila við. Hafi ekki verið vilji til þess að verja hagsmuni sóknaraðila hafi varnaraðila a.m.k. borið að standa rétt að uppsögn/riftun á samningssambandi aðila og veita tveggja mánaða uppsagnarfrest. Samhengisins vegna skuli þess getið að á fundi 28. október 2014, hafi komið fram hjá starfsmönnum varnaraðila, sem þar hafi verið, að þeir hafi verið búnir að reyna að koma í veg fyrir lokunina gagnvart hinum „erlenda“ banka í fleiri mánuði. Það þyki sóknaraðila ótrúlegt, en ef satt reynist sé a.m.k. um ótrúlega vanrækslu og vanhæfni starfamanna varnaraðila að ræða að hafa ekki leyft sóknaraðila að koma að athugasemdum og leiðrétta umræddan misskilning gagnvart hinum „erlenda“ banka fyrr en skyndilega, án fyrirvara og fullnægjandi ástæðu hafi verið lokað fyrir viðskipti. Virðist því samkvæmt þessu að sóknaraðili hafi getað afstýrt umræddri lokun og komið í veg fyrir tjón hefði honum verið gefið færi á því.

Sóknaraðili telur að um verulega óeðlilega viðskiptahætti sé að ræða af hálfu varnaraðila. Samkvæmt 1. mgr. 19. gr. nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki skal fjármálafyrirtæki starfa í samræmi við eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti og venjur á

fjármálamarkaði. Ákvæði þetta fái stoð í reglum Fjármálaeftirlitsins nr. 670 frá 12. júní 2013 um eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti fjármálafyrirtækja, sbr. 2. mgr. 19. gr. áðurnefndra laga um fjármálafyrirtæki. Markmið reglnanna skv. 2. gr. sé að fjármálafyrirtæki starfi í samræmi við eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti og að auka traust og trúverðugleika á fjármálamarkaði. Jafnframt eigi reglurnar að stuðla að því að fjármálafyrirtæki séu rekin á heilbrigðan og eðlilegan hátt með hagsmuni viðskiptanna og alls þjóðarbúsins að leiðarljósi. Í 9. gr. reglnanna komi svo fram að fjármálafyrirtæki eigi í samskiptum sínum við viðskiptamenn að tryggja að það starfi á heiðarlegan og réttlátan hátt og annist viðskipti sín af fagmennsku og kostgæfni með hagsmuni viðskiptamanna og trúverðugleika fjármálamarkaðarins að leiðarljósi. Reglan komi svo enn á ný fram í 17. gr. laga um greiðsluþjónustu nr. 120/2011, þar sem segir að greiðslustofnun skuli viðhafa eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti og venjur.

Sóknaraðili fullyrðir að varnaraðili hafi á engan hátt farið að ofangreindum lagaákvæðum eða ákvæðum reglna Fjármálaeftirlitsins sem hafi verið settar með stoð í lögum. Með engu móti hafi hagsmunir sóknaraðila verið hafðir að leiðarljósi, hvað þá trúverðugleiki fjármálamarkaðarins. Í raun hafi varnaraðili ekki gert annað í þessu máli en að valta freklega yfir sóknaraðila í krafti stærðar sinnar þannig að hagsmunum hans hafi verið að öllu leyti fórnað fyrir hagsmuni varnaraðila. Þá sé ljóst að trúverðugleiki fjármálamarkaðarins hafi orðið og verði í framhaldinu fyrir verulegum skaða vegna þessa þegar sú aðferðarfræði sem varnaraðili viðhefur gagnvart viðskiptavinum sínum muni spyrjast út. Hér sé ekki um að ræða reglu sem fjármálastofnanir, svo að ekki sé nú talað um „ríkisbanka“ geti beygt og/eða ákveðið að fara ekki eftir, heldur sé um algjöra meginreglu að ræða sem skylt sé að fara eftir og sé grundvöllur fyrir því að starfleyfi sé veitt. MiFID tilskipunin hafi verið sett í lög um verðbréfavíðskipti, nú nr. 108/2007, til þess að vernda fjárfesta og sé tilefni til þess að vernda fjárfesta verði að gera enn ríkari kröfu til þess að hagsmunir almennra viðskiptavina verði verndaðir eftir fremsta megni og tryggja að hagsmunir „erlendra“ banka eða eigin hagsmunir gangi ekki framar.

Geti fjármálastofnun ekki sýnt fram á að hún starfi af heiðarleika, gagnsæi og hafi hagsmuni viðskiptavina sinna og fjármálamarkaðarins að leiðarljósi sé ljóst að viðkomandi fyrirtæki á ekki að geta starfað við eins mikilvægan málaflokk og um ræðir. Því verði að leggja enn ríkari skyldur á herðar banka/fjármálastofnana í eigu ríkissjóðs en annarra fyrirtækja í sama rekstri.

Þær ástæður sem varnaraðili hafi gefið fyrir lokun séu bæði rangar, ófullnægjandi og ósannaðar. Ástæður þessar séu í raun það sem skaði sóknaraðila mest af öllu í máli þessu enda sé verið að ásaka sóknaraðila um peningabætti og fjármögnun hryðjuverka. Með því að varnaraðila verði gert að opna fyrir viðskipti að nýju væri varnaraðili að koma þeim skilaboðum áleiðis að sóknaraðili hafi ekki brotið af sér eða gerst sekur um áðurnefnda háttsemi. Vonir sóknaraðila séu þær að opnun fyrir viðskipti að nýju myndi þar með koma í veg fyrir frekara og ófyrirséð tjón í náinni framtíð. Það hafi því verið varnaraðili sem hafi lokað fyrir viðskipti og hafi brotið á sóknaraðila með ólögmatum hætti en ekki öfugt. Burtséð frá þeirri mikilvægu staðreynd að sóknaraðili hafi sannanlega verið hafður fyrir rangri sök þá gildi á milli fjármálafyrirtækja reglur þess efnis að þegar viðskiptavinur sé grunaður um peningabætti og/eða fjármögnun hryðjuverka og/eða þegar lokað sé á hann vegna gruns um slíks eins og um ræðir í þessu máli, þá skuli tilkynna um það. Slík tilkynning hafi farið svo eins og eldur um sinu og hafi valdið þeim sem tilkynnt hafi verið um ómældum skaða sem geti komið fram á löngum tíma. Heimild fjármálafyrirtækja til þess að tilkynna á milli stofnana um slíkar ásanir/grundsemdir sé að finna í 20. gr. laga nr. 64/2006 um aðgerðir gegn hryðjuverkjum og fjármögnun hryðjuverka, sbr. sérstaklega d. lið 2. mgr. Það sé því gífurlegt hagsmunamál fyrir sóknaraðila að þessum röngu staðhæfingum varnaraðila

verði snúið við og verði það eingöngu gert með því að varnaraðila verði gert að opna fyrir viðskipti að nýju.

Hvað varðar kröfu sóknaraðila um endurgreiðslu útlagðs kostnaðar sem sóknaraðili hafi orðið fyrir við það að reyna að koma í veg fyrir tjón vegna lokunar varnaraðila fyrir viðskipti sé það að segja að sóknaraðili hafi þurft að setja alla starfsmenn sína í að verjast tjóni og greiða þeim yfirvinnu fyrir. Fyrirsvarsmenn sóknaraðila hafi þurft að koma til Reykjavíkur frá Dalvík til þess að vera viðstaddir fund hjá varnaraðila þann 28. október 2014, þar sem reynt hafi verið að leita sátta og krafan um opnun fyrir viðskipti hafi verið sett fram. Til þess að mæta á fundinn hafi umræddir fyrirsvarsmenn þurft að fara nánast fyrirvaralaust úr vinnu, greiða flugmiða og taka bílaleigubíl á leigu, því hafi verið um útlagðan kostnað að ræða sem og vinnutap þriggja starfsmanna. Auk þessa hafi sóknaraðili þurft að leita sér aðstoðar lögmanns og hafi því eðlilega fylgt umtalsverður kostnaður. Sóknaraðili telur kostnaðinn hafa numið a.m.k. 3.016.482. Upphæð þessa hafi varnaraðili raunar samþykkt, sbr. bréf 16. mars 2015 svo að það hafi rennt styrkum stóðum undir að upphæðin sé sanngjörn. Kröfu sína um endurgreiðslu útlagðs kostnaðar styður sóknaraðili, auk alls framangreinds, við 25. gr. laga um greiðslumiðlun nr. 120/2011.

Kröfu sína um dagsektir styður sóknaraðili við þá staðreynd að með öðrum hætti sé honum ekki unnt að þvinga fram efndir enda verði skyldunni ekki fullnægt með aðför en um heimild til þess að úrskurða um dagsektir vísast m.a. til 4. gr. 114. gr. laga um meðferð einkamála nr. 91/1991.

Samkvæmt öllu ofangreindu telur sóknaraðili að varnaraðila sé skylt að opna fyrir viðskipti að nýju. Ef vilji sé til í framhaldinu geti varnaraðili sagt viðskiptum upp að nýju með eðlilegum fyrirvara í takt við eigin skilmála sem og lög um greiðsluþjónustu nr. 120/2011. Það myndi gefa sóknaraðila færi á því að leita annað með eðlilegum/sanngjörnum fyrirvara og sömuleiðis án þess að bíða skaða af því að vera talinn stunda peningaþvætti eða fjármögnun hryðjuverka í starfsemi sinni af öðrum fjármálafyrirtækjum, innlendum eða erlendum.

Máli sínu til stuðnings vísar sóknaraðili enn frekar í dóm Hæstaréttar í málinu Valitor hf. gegn DataCell ehf. nr. 612/2012. Málin séu í raun að öllu leyti sambærileg. Í báðum málum hafi verið lokað fyrir viðskipti án heimildar. Í báðum málum hafi viðskiptavinurinn orðið fyrir tjóni sem erfitt sé að mæla þar sem það muni koma fram á löngu tímabili. Í tilviki sóknaraðila hafi verið um að ræða aðgerð sem geti haft þær afleiðingar að fleiri fjármálafyrirtæki loki á viðskipti, vegna tilkynningarskyldu á milli fyrirtækja sem hafi tilheyrt sömu starfsgrein eins og áður hafi verið rakið, sem að endingu myndi aðeins þýða það eitt að grundvöllur starfsemi sóknaraðila yrði ekki til staðar. Verði auk þess sérstaklega bent á það sem hafi komið fram í áðurnefndum dómi Hæstaréttar að það sé meginregla í íslenskum rétti að sá aðili sem býður fram þjónustu sína í atvinnuskyni sé skyldugur til að veita þjónustu hverjum sem leiti til hans, nema brýnar og málefnalegar ástæður mæli því í mót. Þetta gildi sérstaklega þegar um sé að ræða leyfisskylda starfsemi og þjónustu sem einungis fáir aðilar bjóði. Þessi orð eiga vel við um það mál sem hér sé til meðferðar en skv. því sem áður hafi verið rakið og framlögðum gögnum sé ljóst að engar málefnalegar ástæður hafi legið að baki lokunar varnaraðila fyrir viðskipti sóknaraðila.

Að lokum skulið það gert ljóst að það hafi verið varnaraðili sem hafi falast eftir því að fá sóknaraðila í viðskipti, en ekki öfugt. Varnaraðila hafi því algjörlega verið ljóst í hverju starfsemi sóknaraðila hafi falist og að hún hafi ekki verið leyfisskyld. Varnaraðili hafi jafnframt haft svo mikla trú á sóknaraðila að rétt áður en það hafi komið til lokunar fyrir viðskipti hafi varnaraðili boðið lán til þess að fjármagna kaup á réttinum á nýjum hugbúnaði/viðskiptamódeli. Þegar sóknaraðili hafi afþakkað lánið hafi

hins vegar fljótlega farið að bera á neikvæðum athugasemdum frá varnaraðila og í framhaldi af því hafi verið lokað fyrir viðskipti.

Varnaraðili krefjast frávísunar á þeim grundvelli að skv. 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 8. júní 2000 fjalli nefndin ekki um kröfu viðskiptamanns sem ekki verði metin til fjár. Sóknaraðili telur að hér verði að gera greinarmun á því að gera fjárkröfu eða kröfu sem hafi fjárhagslega þýðingu. Að krafa verði ekki metin til fjár þýðir að hún hafi ekki fjárhagslega þýðingu. Varnaraðili virðist misskilja 6. gr. samþykktanna hvað þetta varðar. Krafa sóknaraðila hafi augljóslega fjárhagslega þýðingu og sé þar með tæk til umfjöllunar hjá úrskurðarnefndinni. Með því að loka fyrir viðskipti sóknaraðila hafi varnaraðili orðið til þess að sóknaraðili hafi misst af viðskiptum og hagnaði. Það eitt að loka fyrir viðskipti án nokkurrar hlutlægrar ástæðu sendi þau skilaboð frá varnaraðila út á markaðinn að sóknaraðili hafi brotið af sér sem aftur hafi valdið miklu tjóni bæði fjárhagslega og á orðsþori, ásamt meðfylgjandi óþægindum. Í þessu samhengi megi auk þessa geta þess að varnaraðili hafi ekki lokað eingöngu á viðskipti sóknaraðila heldur hafi hann einnig haldið eftir fjármunum sóknaraðila og hafi neitað að afhenda þá. Frá því að lokað hafi verið fyrir viðskipti og til 30. október hafi varnaraðili neitað m.a. að greiða USD 145.000 til sóknaraðila, en hafi þó loks gefið eftir vegna margítrekaðra beiðna þar um.

Því telur sóknaraðili af þessari ástæðu einni, sé ljóst að málinu verði ekki vísað frá og sé í raun um algjörlega fráleita kröfu að ræða af hálfu varnaraðila sem komi þó ekki á óvart m.v. hegðun varnaraðila í málinu til þessa en um sérlega ámælisverða framkomu í krafti stærðar og fjármagns sé að ræða.

Varnaraðili vísi einnig til úrskurðar úrskurðarnefndar nr. 22/2009 og telji að hann eigi við með einhverjum hætti eða setji fordæmi fyrir mál það sem hér sé til úrlausnar. Enn á ný gæti hér verulegs misskilnings af hálfu varnaraðila, en í máli því sem hér um ræðir sé ekki verið að óska eftir því að varnaraðili verði þvingaður til þess að gera nýjan samning við sóknaraðila heldur að varnaraðili uppfylli skyldur sínar samkvæmt samningi aðila, standi rétt að málum og standi við gerða samninga en brjóti ekki harkalega af sér. Krafan sé því ekki að varnaraðila sé gert að semja við sóknaraðila að nýju heldur að opnað verði fyrir viðskipti að nýju og að staðið sé rétt og faglega að málum svo að sóknaraðili hafi færi á því að bregðast við með eðlilegum hætti og þá þannig að ekki sé búið að koma þeirri umræðu af stað á markaði að sóknaraðili hafi brotið af sér. En í máli þessu liggi beinlínis fyrir að sóknaraðili hafi ekki brotið af sér með neinum hætti heldur hafi það verið varnaraðili. Úrskurðarnefnd sé fær til þess að úrskurða um að standa skuli við gerða samninga en það sé einmitt krafa sóknaraðila, verði málinu því ekki vísað frá vegna þess. Sóknaraðili telur óþarfa að rekja aðrar frávísunarkröfur varnaraðila í máli þessu enda ljóst að þær varði ekki frávísun málsins í heild og stendur aðalkrafa sóknaraðila um opnun fyrir viðskipti og að rétt/faglega sé staðið að málum af hálfu varnaraðila því óhöggud.

Varnaraðili krefjast þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað af þeim sökum að samningur aðila sé ekki lengur í gildi enda hafi varnaraðili sagt honum upp. Að mati sóknaraðila hafi eðlileg eða rétt uppsögn ekki átt sér stað enn þann dag í dag, þ.e. formleg uppsögn með tveggja mánaða fyrirvara. Sé það bréf sem varnaraðili hafi sent sóknaraðila dags. 28. október 2014 ekki uppsögn heldur riftun án fyrirvara. Uppsögn sú sem varnaraðili hafi talað um frá 24. október 2014 hafi verið í formi símtals og því ekki heldur um eðlilega eða fullnægjandi uppsögn að ræða heldur fyrirvaralaus og órökstudda riftun. Þetta komi raunar orðrétt fram í bréfi varnaraðila til úrskurðarnefndarinnar dags. 21. maí 2014: „[F] hafi ekki átt þess kost að tilkynna sóknaraðila um uppsögn samningsins með tveggja mánaða fyrirvara“. Þessi setning segi meira en mörg orð um háttalag varnaraðila. Varnaraðili hafði auðvitað haft kost á

því að tilkynna sóknaraðila um uppsögn með tveggja mánaða fyrirvara, en hann hafi heldur kosið að láta eigin hagsmuni ganga framar hagsmunum sóknaraðila og hafi því haft þennan háttinn á.

Þá sé þessi málsástæða varnaraðila um höfnun af þeim sökum að samningurinn hafi ekki verið lengur í gildi ekki svaraverð. Um einhliða riftun hafi verið að ræða en ekki uppsögn enda hafi fyrirvaralaust verið lokað á viðskipti. Slík riftun sé ekki heimil án réttmætrar ástæðu eins og hafi komið fram í skilmálum varnaraðila sem eigi við um samningssamband aðila. Nægi að benda á dóm Hæstaréttar í málinu nr. 612/2012 Valitor hf. gegn DataCell ehf., þar sem nákvæmlega sama krafa hafi verið höfð uppi en dómurinn hafði að engu. Varnaraðili hafi haldið því ranglega fram að grundvallarmunur sé á málsatvikum í áðurnefndu máli Hæstaréttar og því máli sem hér sé til meðferðar. Að mati sóknaraðila sé það rangt enda sé í báðum málum um að ræða óréttmæta og fyrirvarslausa riftun. Varnaraðili virðist ekki átta sig á því að það að slita á samningssamband fyrirvaralaus og án réttmætrar ástæðu sé riftun en ekki uppsögn og um það snúist málið.

Hvað varðar ástæður uppsagnar í bréfi varnaraðila dags. 28. október 2014, þá séu þær að engu hafandi og séu engar ástæður í raun. Um sé að ræða óhaldbærar og óútskýrðar ástæður sem varnaraðili virðist telja henta sér á þessum tíma. Um ósannaðar fullyrðingar sé að ræða sem hafi margsinnis verið mótmælt af hálfu sóknaraðila og sem hafi verið svo að endingu hrundið í ofanálag með álitum Fjármálaeftirlitsins sem liggi fyrir í málinu. Um algeran þvætting sé því að ræða sem hafi verið að engu hafandi. Það liggi fyrir í málinu að engar málefnalegar eða réttlætanager ástæður hafi verið fyrir lokun varnaraðila á viðskipti.

Það að sóknaraðili sé í viðskiptum með erlenda greiðsluþjónustu við annað fjármálafyrirtæki hafi enga þýðingu í þessu máli og sé því algerlega óviðkomandi.

Það hafi átt að vera öllum ljóst að uppsögn án fyrirvara og ástæðu hafi þýtt verulegt tjón fyrir sóknaraðila bæði á orðspori og fjárhagslegt sem komi til með að koma fram um ókominn tíma. Enda hafi það verið staðan hjá sóknaraðila, hann hafi fengið umtalsverðar fyrirspurnir vegna þessa og hafi mætt lokuðum dyrum.

Það að varnaraðila verði gert að standa við gerða samninga og koma heiðarlega fram og af fagmennsku, sem sé allra minnsta krafan sem hægt sé að gera til fjármálastofnunar sem í ofanálag sé í eigu íslenska ríkisins, geri það bersýnilega að verkum að tjón sóknaraðila verði takmarkað og leiðréttir hlut hans út á við.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess aðallega að kröfum sóknaraðila verði vísað frá. Til vara krefst varnaraðili þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili krefst þess að kröfu sóknaraðila um að varnaraðila verði gert að opna að nýju fyrir viðskipti sóknaraðila hvað erlenda greiðsluþjónustu varðar, verði vísað frá úrskurðarnefndinni, sbr. 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 8. júní 2000. Í áðurnefndri 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd er kveðið á um hvers konar mál nefndin fjallar ekki um. Samkvæmt b-lið greinarinnar fjallar nefndin ekki um kröfu viðskiptamanns sem ekki verður metin til fjár. Varnaraðili telur að umrædd krafa hafi ekki uppfyllt skilyrði b-liðar 6. gr. enda hafi ekki komið fram í kvörtuninni hvernig meta megi umrædda kröfugerð til fjár. Framangreindu til stuðnings vísar varnaraðili til úrskurðar úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki í máli nr. 22/2009. Í málinu kröfðust sóknaraðilar þess m.a. að nýir lánssamningar yrðu gerðir við þá á réttum forsendum. Í úrskurði nefndarinnar sagði um þessa kröfu: „*Samkvæmt b-lið 6. gr. samþykktar fyrir*

úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki, dagsettra 8. júní 2000, fjallar nefndin ekki um kröfu viðskiptamanns sem ekki verður metin til fjár. Hefur nefndin því engar heimildir til að þvinga varnaraðila til samningsgerðar við sóknaraðila á einhverjum tilteknum forsendum. Verður því ekki hjá því komist að vísa síðastgreindri kröfu sóknaraðila frá úrskurðarnefndinni.“

Þá krefst varnaraðili þess að kröfu sóknaraðila þess efnis að varnaraðila verði gert að greiða dagsektir að mati úrskurðarnefndar verði vísað frá úrskurðarnefndinni. Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki sé samkvæmt samþykktum fyrir nefndina ætlað að taka til meðferðar réttarágreining milli fjármálafyrirtækis eða dótturfyrirtækis slíks fyrirtækis annars vegar og viðskiptavina hins vegar. Þá sé nefndinni ætlað að fjalla um ágreining um yfirfærslur milli viðskiptareikninga á milli landa samkvæmt 13. gr. laga nr. 87/1992. Nefndin hafi því ekki heimild til að beita sektum gagnvart fjármálafyrirtækjum og verði því að vísa umræddri kröfu sóknaraðila frá, sbr. til hliðsjónar fjölmargra úrskurði úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Varnaraðili krefst þess einnig að kröfu sóknaraðila þess efnis að varnaraðila verði gert að endurgreiða sóknaraðila útlagðan kostnað að fjárhæð kr. 3.016.482, verði vísað frá úrskurðarnefndinni, sbr. 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 8. júní 2000. Í áðurnefndri 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd sé kveðið á um hvers konar mál sem nefndin fjallar ekki um. Samkvæmt e-lið greinarinnar fjalli nefndin ekki um mál sem séu það óljós, illa upplýst eða kröfur aðila svo óskýrar að þau séu ekki tæk til úrskurðar. Undir liðnum „*Rökstuðningur fyrir kvörtun*“ hafi sóknaraðili gert grein fyrir meintri fjárkröfu sinni en þar hafi sagt að gerð hafi verið grein fyrir kostnaði sóknaraðila í skjölum sem hafi fylgt með kvörtuninni. Í umræddum skjölum hafi komið fram misvisandi skýringar á hverju sóknaraðili hafi byggt þá fjárhæð sem hann hafi krafist að fá greidda frá varnaraðila. Þannig hafi sóknaraðili byggt á því í bréfi, dags. 9. febrúar 2015, að krafan hafi sundurliðast með þeim hætti að kr. 200.000 séu vegna ferðakostnaðar, þ.e. flugferðar og leigu á bílaleigubíl, auk tíma frá vinnu vegna fundar 24. október, kr. 2.265.000 séu vegna launakostnaðar vegna aukavinnu starfsamanna sóknaraðila til að forða tjóni, kr. 60.000 séu vegna óþarfa fjármagnskostnaðar/millifærslna á fjármunum til að forða tjóni og kr. 491.482 séu vegna lögmannskostnaðar, eða samtals kr. 3.016.482. Í öðrum fylgiskjölum sé að finna aðrar fjárhæðir. Þá séu einungis reikningar eða kvittanir fyrir hluta af meintum kostnaði sóknaraðila sem hafi ekki stemmt við sundurliðun sóknaraðila í öðru fylgiskjali. Að mati varnaraðila hafi sóknaraðili því ekki gert viðhlítandi grein fyrir bótakröfu sinni. Þá hafi sóknaraðili hvorki sýnt fram á orsakasamband milli ætlaðs tjóns síns og háttsemi varnaraðila né að hið meinta tjón hafi verið sennilega afleiðing háttseminnar. Jafnframt verði ekki ráðið af kvörtun sóknaraðila á hvaða bótagrundvelli umrædd krafa sé reist. Ljóst sé að umfjöllun um þau atriði sem hér hafi verið gerð grein fyrir hafi skipt verulegu máli hvaða varnir varnaraðili áhrærir. Með því að málalátibúnaður sóknaraðila sé jafn óljós og raun ber vitni hafi varnaraðila verið gert mjög erfitt um vik að halda uppi vörnum í málinu. Að mati varnaraðila sé því skilyrði ákvæðis e-liðar 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefndinni uppfyllt í málinu.

Hvað varakröfu sóknaraðila vegna framangreinds liðar varðar, um að úrskurðarnefnd ákvarði sóknaraðila bætur að álitum, telur varnaraðili að úrskurðarnefnd hafi enga heimild til að ákvarða sóknaraðila bætur að álitum og því verði að vísa umræddri kröfu sóknaraðila frá. Þá bendir varnaraðili á að réttarframkvæmd sýni að til þess að unnt sé að slaka á kröfum til tjónþola um sönnun á því hvert tjón hans sé, þurfi almennt að sýna fram á að bótagrundvöllur sé fyrir hendi og að líkur séu til þess að hann hafi orðið fyrir tjóni. Með öðrum orðum hafi tjónþoli þurft að sanna að aðstæður væru

þannig að fjárhæð tjóns verði ekki sönnuð nákvæmlega og að tjónþoli hafi gert það sem í hans valdi stóð til þess að tefla fram þeim sönnunargögnum sem hann mögulega hafi getað til þess að fullnægja kröfum um sönnun svo að forsendur séu til þess að dæma bætur að álitum. Þar sem sóknaraðili hafi ekki leitast við að afmarka tjón sitt með betri hætti en raun beri vitni telur varnaraðili að vísa verði umræddri kröfu sóknaraðila frá nefndinni, sbr. til hliðsjónar dóm Hæstaréttar frá 18. janúar 2007 í máli nr. 654/2006 þar sem Hæstiréttur hafi þó ekki fallist á með héraðsdómi að með matsgerð yrði unnt að koma málinu í þann búning að komast mætti hjá að dæma um kröfuna að álitum. Hafi frávisun umræddrar kröfu verið felld úr gildi og lagt fyrir héraðsdómara að taka kröfuna til efnismeðferðar.

Loks krefst varnaraðili þess að kröfu sóknaraðila um málskostnað að mati úrskurðarnefndar vegna meðferðar málsins fyrir nefndinni verði vísað frá. Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki hafi samkvæmt samþykktum fyrir nefndina enga heimild til að ákvarða sóknaraðila málskostnað í málinu, sbr. m.a. úrskurði úrskurðarnefndar í málum nr. 39/2014, 105/2013 og 172/2012 og til hliðsjónar dóm Hæstaréttar frá 7. apríl 2009 í máli nr. 444/2008. Beri því að vísa umræddri kröfu sóknaraðila frá.

Verði ekki fallist á kröfur um að kröfum sóknaraðila verði vísað frá krefst varnaraðili þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Hvað varði kröfu sóknaraðila um að varnaraðila verði gert að opna að nýju fyrir viðskipti sóknaraðila hvað erlenda greiðsluþjónustu varðar, þá bendir varnaraðili á að í málinu liggi fyrir að varnaraðili hafi slitið samningi aðila með uppsögn þann 24. október 2014. Sóknaraðili hafi hvorki haldið því fram að varnaraðila hafi verið óheimilt að segja samningi aðila upp, né hafi samningur aðila sett tiltekin skilyrði fyrir uppsögn hans. Þvert á móti séu aðilar málsins sammála um að varnaraðila hafi verið heimilt að segja samningi aðila upp, hvenær sem var, með tveggja mánaða uppsagnarfresti, án þess að til bótaskyldu stofnist, sbr. skilmála varnaraðila um greiðslureikninga og 3. mgr. 43. gr. laga nr. 120/2011 um greiðsluþjónustu. Í málinu liggi því fyrir að samningur aðila sé ekki lengur í gildi, enda þótt varnaraðili hafi ekki átt þess kost að tilkynna sóknaraðila um uppsögn samningsins með tveggja mánaða fyrirvara. Samkvæmt meginreglu samningaréttar um samningsfrelsi verði varnaraðili ekki þvingaður til samningsgerðar við viðskiptavin, þvert á innri reglur varnaraðila, líkt og hér sé krafist. Verði því að hafna kröfu sóknaraðila. Framangreindu til stuðnings vísar varnaraðili til úrskurða úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki í málum nr. 68/2013, 11/2014, 37/2014 og 58/2014. Þá bendir varnaraðili á að ástæður uppsagnarinnar hafi ekki skipt máli í þessu sambandi, en um ástæður hennar vísar varnaraðili til bréfs dags. 28. október 2014.

Í þessu sambandi bendir varnaraðili á að grundvallarmunur sé á málsatvikum í máli því sem hér sé til umfjöllunar annars vegar og dómi Hæstaréttar frá 24. apríl 2013 í máli nr. 612/2012 hins vegar. Í framangreindum dómi Hæstaréttar rifti V samningi um greiðsluþjónustu við D vegna vanefnda hins síðarnefnda, þ.e. vegna brots gegn viðskiptaskilmálum. Í dómi Hæstaréttar hafi verið talið að V hafi brostið heimild til að rifta samningnum og hafi V því verið gert að opna greiðslugátt samkvæmt samningi aðilanna að viðlögðum dagsektum að fjárhæð kr. 800.000. Í máli því sem hér hafi verið til umfjöllunar sé á hinn bóginn ekki um það að ræða að varnaraðili hafi rift samningi aðila heldur hafi varnaraðili slitið honum með uppsögn. Framangreindur dómur Hæstaréttar hafi því ekki fordæmisgildi í því máli sem hér sé til umfjöllunar.

Þá bendir varnaraðili á að sóknaraðili sé í viðskiptum með erlenda greiðsluþjónustu við annað fjármálafyrirtæki og því vandséð hvaða hagsmuni

sóknaraðili hafi haft af kröfu sinni til þess eins að láta varnaraðila segja upp samningi aðila að nýju með eðlilegum fyrirvara.

Hvað varðar kröfu sóknaraðila um að varnaraðila verði gert að opna að nýju fyrir viðskipti sóknaraðila hvað erlenda greiðsluþjónustu varðar gegn greiðslu dagsekta að mati úrskurðarnefndar, sem þó verði ekki ákveðnar lægri en kr. 800.000 hvern dag sem lokað hafi verið fyrir viðskipti frá úrskurðardegi til þess dags sé opnað verður fyrir viðskiptin að nýju, bendir varnaraðili á að úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki hafi ekki heimild til að beita áminningum eða sektum gagnvart fjármálafyrirtækjum. Verði ekki fallist á kröfu um frávísun þessa hluta kröfunnar með vísan til framangreinds telur varnaraðili að hafna verði kröfunni með vísan til úrskurðar úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki í máli nr. 30/2010. Þá mótmælir varnaraðili fjárhæðum dagsekta sem of háum.

Hvað kröfu sóknaraðila um að varnaraðila verði gert að endurgreiða sóknaraðila útlagðan kostnað að fjárhæð kr. 3.016.482 varðar byggir varnaraðili á því að sóknaraðila hafi hvorki tekist að sanna að hann hafi orðið fyrir tjóni sökum þess að varnaraðili hafi vanrækt að tilkynna honum uppsögn samningsins með tveggja mánaða fyrirvara, né hvert raunverulegt tjón hans hafi verið. Í því sambandi bendir varnaraðili á að sóknaraðili hafi strax í kjölfar uppsagnar samningsins farið í viðskipti við annað fjármálafyrirtæki, þ.á.m. með erlenda greiðsluþjónustu. Þar með sé vandséð að sóknaraðili hafi orðið fyrir tjóni. Þá telur varnaraðili að sóknaraðila hafi ekki tekist að sanna að öðrum skilyrðum skaðabótaábyrgðar hafi verið fullnægt í málinu. Sá sem haldi fram skaðabótaábyrgð, hvort heldur sem sé á grundvelli sakarreglunnar eða á öðrum grundvelli, beri sönnunarbyrði fyrir því að öll skilyrði skaðabóta séu fyrir hendi, s.s. um fjárhæð tjóns, orsakatengsl og sennilega afleiðingu. Þá hafi sóknaraðili vanreifað fjárhæð meints tjóns síns og hafi enga tilraun gert til þess að sýna fram á orsakasamband milli ætlaðs tjóns síns og ætlaðs saknæms atferlis á ábyrgð varnaraðila á að sóknaraðili hafi getað dregið úr meintu tjóni sínu. Í því sambandi mótmælir varnaraðili því sérstaklega að honum verði gert að bæta sóknaraðila kostnað vegna flugferðar frá Akureyri til Reykjavíkur, og til baka, leigu á bílaleigubíl og tíma frá vinnu vegna fundar 24. október 2014. Hafi þar verið um óþarfa tilkostnað að ræða. Þá mótmælir varnaraðili jafnframt sérstaklega þeim lið í kröfu sóknaraðila sem varðar lögmannskostnað að fjárhæð kr. 491.482. Krafa þessi sé í eðli sínu málskostnaðarkrafa en að mati varnaraðila verði þessum lið kröfunnar hvergi fundin stoð, hvorki í samþykktum úrskurðarnefndar né öðrum samningum sem varnaraðili kann að hafa undirgengist. Framangreindu til stuðnings vísar varnaraðili til úrskurðar úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki í máli nr. 39/2014. Hvað sem framangreindu líði sé umræddur kröfuliður vegna lögmannskostnaðar vanreifaður og í ósamræmi við önnur fylgiskjöl sóknaraðila.

Af framangreindu tilefni telur varnaraðili einnig rétt að taka fram að í tilboði varnaraðila um greiðslu á kr. 3.016.482 þann 4. mars 2015, hafi á engan hátt falist viðurkenning á réttmæti kröfunnar heldur einungis sáttaboð. Varnaraðili mótmælir því þeirri túlkun sóknaraðila að áður nefnt tilboð varnaraðila renni „*styrkum stoðum undir að upphæðin sé sanngjörn.*“

Þá telur varnaraðili rétt að leiðrétta þann misskilning sem gæti í kvörtun sóknaraðila, að varnaraðili sé greiðslustofnun í skilningi laga nr. 120/2011 um greiðsluþjónustu. Varnaraðili sé þvert á móti greiðsluþjónustuveitandi í skilningi a-liðar 14. tölul. 8. gr. laganna. Þar með eigi 25. gr. sömu laga, sem mælir fyrir um skaðabótaábyrgð greiðslustofnunar í tilteknum tilvikum, ekki við um varnaraðila.

Varnaraðili telur einnig rétt að leiðrétta þær rangfærslur í kvörtun sóknaraðila sem varða upplýsingagjöf á grundvelli 20. gr. laga nr. 64/2006 um aðgerðir gegn

hryðjuverkum og fjármögnun hryðjuverka. Samkvæmt d-lið 2. mgr. ákvæðisins er miðlun upplýsinga um tilkynningar til lögreglu samkvæmt 17. og 18. gr. laganna heimil milli aðila sem nefndir eru í a-g lið 1. mgr. 2. gr. laganna, þ.m.t. fjármálafyrirtækja, að því tilskildu að öllum eftirtöldum skilyrðum sé fullnægt: 1) að báðir aðilar tilheyri sömu starfsgrein, 2) að málið varði einstakling eða lögaðila sem sé viðskiptavinur hjá báðum aðilum, 3) að upplýsingarnar varði viðskipti sem snerti báða aðila, 4) að báðir aðilar hafi sambærilegar skyldur hvað varði þagnarskyldu og vernd persónuupplýsinga, og 5) að upplýsingarnar séu eingöngu notaðar í þeim tilgangi að hindra peningabætti og fjármögnun hryðjuverka. Það sé því misskilningur hjá sóknaraðila að varnaraðila sé skylt að tilkynna öðrum fjármálafyrirtækjum grun um að viðskipti megi rekja til peningabættis eða fjármögnunar hryðjuverka. Í þessu sambandi telur varnaraðili jafnframt rétt að taka fram að fullyrðingar sóknaraðila um að varnaraðili hafi sent lögreglu upplýsingar á grundvelli 17. og 18. gr. laganna og miðlað slíkum upplýsingum til annarra fjármálafyrirtækja eigi ekki við nokkur rök að styðjast. Þá bendir varnaraðili á að samkvæmt 58. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki séu starfsmenn hans bundnir þagnarskyldu um allt það sem þeir hafi fengið vitneskju um við framkvæmd starfa sinna og varðar viðskipta- eða einkamálefni viðskiptamanna þess, nema skylt sé að veita upplýsingar samkvæmt lögum. Með vísan til framangreinds sé vandséð hvernig uppsögn varnaraðila á samningi aðila hafi „haft í för með sér tjón sem [muni] halda áfram að koma fram um ókominn tíma“ eða hvernig „fyrirbyggja [megi] frekar tjón með því að opna fyrir viðskipti að nýju“. Að sama skapi eigi það ekki við nokkur rök að styðjast að með því að „opna fyrir viðskipti að nýju“ væri varnaraðili að „senda þau skilaboð til annarra fjármálafyrirtækja að um mistök hafi verið að ræða og að [sóknaraðili] hafi ekki tekið þátt í peningabætti og fjármögnun hryðjuverka og þar með hreinsa mannorð og viðskiptavild félagsins.“

Hvað varakröfu sóknaraðila vegna framangreinds liðar varðar, um að úrskurðarnefnd ákvarði sóknaraðila bætur að álitum, vísar varnaraðili til þess að sóknaraðili hafi hvorki sýnt fram á að bótagrundvöllur sé fyrir hendi né sóknaraðili hafi orðið fyrir tjóni, sbr. það sem að framan greinir. Þá hafi sóknaraðili ekki leitast við að færa fram nákvæm gögn fyrir fjárhæð tjóns síns en ljóst sé að sóknaraðili hafi ekki gert það sem í hans valdi stendur til að tefla fram þeim sönnunargögnum sem hann mögulega hafi geta til að fullnægja kröfum um sönnun. Því telur varnaraðili að hafna beri umræddri kröfu sóknaraðila.

Þá mótmælir varnaraðili dráttarvaxtakröfu sóknaraðila. Sóknaraðili geri kröfu um dráttarvexti frá 9. mars 2015. Varnaraðili telur að upphafstími vaxta geti aldrei orðið fyrr en mánuði frá uppkvaðningu úrskurðar úrskurðarnefndar í samræmi við 9. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að lokun varnaraðila á erlenda greiðsluþjónustu sóknaraðila dags. 24. október 2014.

Sóknaraðili krefst þess að varnaraðila „verði gert að opna að nýju fyrir viðskipti [M] hvað erlenda greiðsluþjónustu varðar gegn greiðslu dagsekta að mati úrskurðarnefndar, sem þó ákvarðist ekki lægri en sem nemur kr. 800.000,- hvern dag sem lokað er fyrir viðskipti, frá úrskurðardegi til þess dags er opnað verður fyrir viðskipti að nýju.“

Úrskurðarnefndin hefur ekki heimild til að ákvarða dagsektir á fjármálafyrirtæki samkvæmt samþykktum nefndarinnar eða öðrum heimildum. Ákvæði 4. mgr. 114. gr. laga um meðferð einkamála veita eingöngu dómstólum slíka heimild. Verður því kröfu sóknaraðila um dagsektir vísað frá.

Krafa sóknaraðila um að opnað verði fyrir tilgreind viðskipti hans hjá varnaraðila í samræmi við samning aðila kann að varða hann fjárhagslega og verður því að telja að um sé að ræða kröfu sem metin verði til fjár. Verður því frávísunarkröfu varnaraðila hafnað og krafa sóknaraðila tekin til efnislegrar meðferðar.

Varðandi atvik málsins liggur ljóst fyrir að varnaraðili lokaði fyrir greiðslur sóknaraðila til erlends viðskiptavinar dags. 24. október 2014 og sendi fjórum dögum síðar, þann 28. október, formlegt bréf til sóknaraðila þess efnis að lokað hefði verið á greiðslumiðlunarþjónustuna. Hins vegar segir skýrt í skilmálum frá varnaraðila um greiðslureikninga að varnaraðila sé „heimilt að loka reikningi viðskiptavinar með tveggja mánaða fyrirvara, samkvæmt lögum um greiðsluþjónustu, nema að samið hafi verið um annað.“ Varnaraðili hefur ekki réttlætt þessa framgöngu sína. Verður því að telja að varnaraðili hafi brotið gegn skilmálum samningsins og 3. mgr. 43. gr. laga um greiðsluþjónustu nr. 120/2011, þegar hann sagði upp samningnum.

Ljóst er að umrætt bréf felur í sér uppsögn á samningssambandi aðila í skilningi 3. mgr. 43. gr. laga nr. 120/2011, enda þótt sú framkvæmd varnaraðila að loka fyrirvaralaust fyrir viðskiptin samræmdist hvorki ákvæðum laganna né samningi aðila. Verður því ekki fallist á kröfu sóknaraðila um að varnaraðili opni að nýju fyrir viðskipti hans hvað erlenda greiðsluþjónustu varðar, enda eru meira en tveir mánuðir liðnir frá sendingu uppsagnarinnar. Þessi afstaða felur á hinn bóginn ekki í sér neitt álit á hugsanlegum bótarétti sóknaraðila vegna þess tjóns sem framganga varnaraðila kann að hafa valdið honum.

Krafa sóknaraðila þess efnis að honum verði endurgreiddur útlagður kostnaður og þannig bætt það tjón sem varnaraðili hefur valdið honum með framgöngu sinni er fjárhagslegs eðlis. Sóknaraðili hefur vegna þessarar kröfu sinnar í fyrsta lagi vísað til þess að varnaraðili hafi samþykkt þessa greiðslu. Fjallað er um meint samþykki varnaraðila í bréfi hans frá 16. mars 2015. Þar er vísað til þess að símleiðis hafi verið samþykkt að verða við greiðslukröfu að fjárhæð kr. 3.016.482, en bankinn gæti ekki orðið við öðrum kröfum. Þessu tilboði hefði verið hafnað af sóknaraðila með tölvupósti 5. mars 2015. Sá tölvupóstur hefur einnig verið lagður fram í málinu. Þar er afdráttarlaust fjallað um „tilboð“ varnaraðila og er því hafnað, nema jafnframt verði gengið að öðrum kröfum. Verður því ekki fallist á þann skilning sóknaraðila að samkomulag hafi tekist um þessa greiðslu.

Sú framganga varnaraðila að loka fyrirvaralaust fyrir viðskipti sóknaraðila, var mjög til þess fallin að valda honum fjártjóni. Þeir kostnaðarliðir sem sóknaraðili hefur teflt fram að þessu leyti eiga það hins vegar sammerkt að fyrst og fremst er um að ræða kostnað við að halda málstað hans fram við varnaraðila. Er þar um að ræða málskostnað sem nefndin hefur ekki heimildir til að leggja á varnaraðila. Þá gefst ekki sama færi á því að sanna nauðsyn þess að leggja út í kostnað vegna lokunarinnar og við flutning máls fyrir dómi og nefndin telur ókleift að dæma sóknaraðila bætur að álitum án þess að hafa skýra heimild til þess og án þess að gögn hafi verið sett fram um annað tjón sóknaraðila en kostnað við að halda málstað sínum fram. Virðist nefndinni óhjákvæmilegt að hafna bótakröfu sóknaraðila eins og hún er fram sett, en tekur fram að ekki felst í þessu sú afstaða nefndarinnar að sóknaraðili hafi ekki orðið fyrir neinu tjóni vegna hennar.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, um að F, verði gert að opna að nýju fyrir erlenda greiðslumiðlun fyrir sóknaraðila er hafnað.

Kröfu sóknaraðila um dagsektir er vísað frá.

Kröfu sóknaraðila um að honum verði dæmdar bætur vegna útlagðs kostnaðar vegna deilu hans við varnaraðila er hafnað.

Reykjavík, 21. ágúst 2015.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Unnur Erla Jónsdóttir